

CERD/C/DNK/CO/22-24

Uforkortet udgave **3. december 2021**

FN's Komite til eliminering af racediskrimination

Konkluderende observationer af de 22. til 24. rapporter om Danmark

Godkendt af Komiteen på dens 105. møde (15. november- 3. december 2021)

1. Komiteen har vurderet de kombinerede 22.-24. periodiske rapporter om Danmark (CERD/C/DK/22.24), indsendt som et samlet dokument og fremlagt af den danske stats repræsentanter for den danske regering under Danmarks 16. foretræde for Komiteen ved dets 2849. og 2950. møde (se CERD/C/SR.2849 og 2850), som blev afholdt 23. og 24. november 2021. På Komiteens 2859. møde 30. november 2021, blev de foreliggende konkluderende observationer godkendt af Komiteen.

A Introduktion

2. Komiteen hilser udgivelsen af den 22.-24. periodiske rapport velkommen. Og hilser desuden også den konstruktive dialog med den danske stats delegation velkommen, samt takker delegationen for de informationer, der er tilvejebragt med henblik på udarbejdelsen af rapporten, samt den yderligere skrevne information, der er tilvejebragt efter dialogen.

B. Positive aspekter

Komiteen hilser følgende politiske foranstaltninger, som den danske stat har foretaget, velkommen:

- (a) Tildelingen af 26 mio. kr. over fire år til sårbare grønlandere i Danmark, og 12,3 mio. kr. til de grønlandske huse (2019) for at fremme inklusion og forbedre servicen for grønlandere, der er flyttet til Danmark.
- (b) Den nationale strategi til bekæmpelse af mobning i Grønland, på basis af nationalitet, etnicitet og sprog (2019).
- (c) Stop Hadefuld Tale-kampagnen på Færøerne (2018)
- (d) Aftalen med samfundsaktører om over 50 initiativer, der sigter på at forbedre beskæftigelses- og integrationsmulighederne for flygtninge og familiesammenførte personer (2016).
- (e) Udviklingen af en national handleplan til bekæmpelse af antisemitisme.

C. Bekymringer og anbefalinger

Dataindsamling

4. Mens den danske stat ikke anser det for relevant at indsamle oplysninger om etnicitet, er Komiteen bekymret over, at manglen på data om etnicitet for de personer, der opholder sig i Danmark, forhindrer at der kan ske en nøjagtig vurdering af de fremskridt der gøres, for at skabe lige beskæftigelsesmuligheder for alle grupper, og uden diskrimination i forhold til de rettigheder,

der beskyttes af Konventionen. Manglen på data om etnicitet modvirker også udarbejdelsen af effektive, offentlige politikker i overensstemmelse med Konventionen (art. 1.2).

Komiteen gentager sin tidligere anbefaling (CERD/C/DKK (20-21, para.7) - at den danske stat reviderer sin dataindsamlingsproces for at sikre, at der indsamles data om etnicitet, i lyset af forordningerne i art. 1 i Konventionen og i paragrafferne 10-12 i Komiteens retningslinier om rapportering (CERD/C/2007/1).

Konventionen i nationale love

6. Mens det noteres, at Danmarks holdning er, at Konventionen, til trods for, at den ikke er inkorporeret i de danske juridiske love, er en relevant og valid juridisk kilde, så er Komiteen bekymret over det meget begrænsede antal tilfælde, hvor Konventionen bruges af danske domstole. Dette begrundes af den danske stat med, at en inkorporering af Konventionen i dansk lovgivning, vil medføre en risiko for at Folketingets og regeringens magt overføres til domstolene (art. 2), hvilket Komiteen ikke er overbevist om vil ske.

7. Komiteen anbefaler, at den danske stat fuldt ud inkorporerer Konventionen i den nationale lovgivning, samt at den danske stat tager skridt til at udbrede Konventionens forordninger til dommere, anklagere, advokater og lovens håndhævere, og uddanner dem i disse forordninger for at smidiggøre brugen af Konventionens referencer og anvendelse af de nationale domstole. Komiteen anbefaler desuden, at den danske stat tilvejebringer opdaterede informationer i sin næste periodiske rapport om antallet af sager eller beslutninger i hvilken de nationale domstole har påkaldt eller anvendt Konventionen, herunder også i fortolkningsøjemed.

Håndhævelse af bestemmelser mod racediskrimination samt evaluering af politikker

8. Det bekymrer Komiteen, at til trods for en rapporteret stigning af tilfælde af racediskrimination mod personer med etnisk minoritetsbaggrund i forskellige dele af det danske samfund, så overvejer den danske stat ikke at udvikle en omfattende handleplan mod racisme, sådan som det anbefales i Komiteens tidligere konkluderende observationer (CERD/C/DNK/CO/20-21, para.10). Komiteen er desuden bekymret over det store gab, der er mellem antallet af sager om racediskrimination, der registreres officielt, og så det langt større antal hændelser af racediskrimination, der berettes om af personer med etnisk minoritetsbaggrund. Komiteen er endvidere bekymret over manglen på omfattende analyser af virkningen af de politikker, der stræber efter at eliminere racediskrimination (art. 2,4,6).

9. Komiteen anbefaler den danske stat, at

(a) Forstærke bestræbelserne på at forebygge og bekæmpe hændelser med race--diskrimination i forskellige dele af samfundet, især ved at udvikle og realisere en omfattende national handlingsplan, der skal bekæmpe alle former for racediskrimination i alle dets former, omhandlende mulig strukturel diskrimination, samt at samarbejde med og engagere de påvirkede lokalsamfund i at udvikle og gennemføre denne plan;

(b) Gennemføre undersøgelser af årsagerne til det store gab mellem de officielt rapporterede tilfælde af racediskrimination, der rapporteres af personer med etnisk minoritets-baggrund; intensivere bestræbelserne for at øge opmærksomheden om lovgivningen om racediskrimination, samt smidiggøre adgangen for ofre for racediskrimination; tage skridt til at etablere en mekanisme, der integrerer forskellige former for de informationer, der er indsamlet af relevante styrelser og statslige

myndigheder for derved lettere at kunne fastslå antallet af overtrædelser af love, der forbyder racediskrimination, samt sikre, at sådanne data overvåges og analyseres regelmæssigt.

Brug af begreberne "vestlig" og "ikke-vestlig"

10. Komiteen er bekymret over at begreberne "vestlig" og "ikke-vestlig" bruges i den danske stats lovgivning og politikker uden nogen fornuftig begrundelse. Det kan føre til marginalisering og stigmatisering af dem, der klassificeres som "ikke-vestlige"- og det kan skabe en distinktion mellem dem, der anses for at være de "rigtige danskere", og de "andre" (art. 2).

11. Komiteen anbefaler, at den danske stat ophører med at bruge begreberne "vestlig" og "ikke-vestlig" i sine politikker og love, og i stedet anvender begreber, som ikke risikerer at skabe en skelnen, der kan resultere i stigmatisering, marginalisering eller indirekte diskrimination mod nogen befolkningsgruppe.

"Parallelsamfundsplanen"

12. Komiteen er bekymret for, at den lovpakke, der tidligere gik under navnet "ghettopakken," har en diskriminerende effekt på de etniske minoriteter. Komiteen er desuden bekymret over, at selv om der er områder, der er klassificeret som "udsatte," og som allerede opfylder mindst to ud af fire detaljerede socioøkonomiske kriterier, så kommer der yderligere et kriterium til: Såfremt et boligområde har mindst 50 pct. beboere af "ikke-vestlig" oprindelse, da vil dette føre til, at sådanne udsatte områder klassificeres som "parallelsamfund," at mere restriktive bestemmelser tages i brug, og at der derved tilføjes et diskriminerende etnisk og racistisk element til disse love, der kan resultere i stigmatisering indenfor forskellige områder af samfundslivet, fx beskæftigelse, boliger og adgang til offentlige serviceydelser (art. 3,5).

13. Komiteen anbefaler den danske stat at:

(a) Afstå fra at bruge de procentvise andele af indvandrere og deres efterkommere fra "ikke-vestlige lande" i et bestemt område som basis for at anvende strengere lovgivning og foranstaltninger.

(b) Foretage en omfattende gennemgang af, hvordan disse love og reguleringer i relation til "parallelsamfund" virker, samt ændre eller ophæve enhver forordning, som direkte eller indirekte diskriminerer mod nogen grupper under artikel (1) i Konventionen, herunder med hensyn til deres rettigheder til bosættelse, beskæftigelse, undervisning eller lighed for loven.

Grønland

14. Mens Komiteen noterer, at en strategi mod mobning blev vedtaget af Det Grønlandske Landsstyre i 2019, så er det bekymrende, at manglen på fremskridt om, hvorvidt loven spiller nogen rolle, når det gælder om at forbyde racediskrimination. Komiteen er desuden fortsat bekymret for fra- været af et kompetent organ, der skal tage sig af klager over diskrimination, baseret på race, hudfarve, afstamning eller national eller etnisk oprindelse (art. 2,5).

15. Komiteen anbefaler, at Grønland indfører en omfattende antidiskriminations lovgivning, der beskytter mod diskrimination for alle de grunde, der er nævnt i art. 1 (1) i Konventionen, som dækker alle tilværelsens områder, og som opstiller en mekanisme gennem hvilken det er muligt, at overvåge hadtale og virkningen af kampagnen mod mobning.

Færøerne

16. Mens Komiteen noterer sig, at den nationale kampagne mod hadtale er blevet gennemført, så er Komiteen bekymret over, at Det Færøske Lagting har opgivet at vedtage loven, der forbyder racediskrimination og fremmer obligatorisk ligebehandling på arbejdsmarkedet. Komiteen er fortsat bekymret over manglen på fremskridt med hensyn til at etablere en national menneskerettighedsinstitution på Færøerne til trods for anbefalingerne fra 2017 af en arbejdsgruppe, der var nedsat af Ministeriet for Udenrigsanliggende og Handel (art. 2,5).

17. Komiteen anbefaler, at de færøske myndigheder fortsætter bestræbelserne på at vedtage loven, der forbyder diskrimination, at de fremskynder processen med at etablere en national menneskerettighedsinstitution samt sikrer, at dens mandat dækker race-diskrimination og er i overensstemmelse med de principper, der relaterer til status for nationale institutioner til fremme og beskyttelse af menneskerettighederne (Paris-principperne).

Hadforbrydelser og hadtale

18. Komiteen er bekymret over størrelsen af den danske stats underreportering af racistiske forbrydelser og episoder med hadtale, samt manglen på et omfattende system, der indsamler data om sådanne hændelser. Komiteen er tillige bekymret over divergensen mellem antallet af hadforbrydelser, der registreres af politiet, antallet af personer, der rejses tiltale mod, og antallet af personer, der reelt dømmes i sager, hvor straffelovens art. 81 stk.6 eksplicit anvendes af domstolene. Komiteen er desuden bekymret over manglen på et direkte forbud i straffeloven mod foreninger, der fremmer racediskrimination, og et forbud mod at deltage i eller være medlem af en sådan forening. Komiteen er yderligere bekymret over den fortsatte rapportering om den danske politiske debat, der bidrager til fordomme og fremmedhad (art. 4).

19. Komiteen anbefaler den danske regering, at

(a) Fjerne de barrierer, der forhindrer ofre i at rapportere racistiske hadforbrydelser og hændelser med hadtale, herunder skabe opmærksomhed blandt potentielle ofre for hvad hadforbrydelser er, hvilke former for hadtale, der er strafbare iflg. straffeloven, samt ved at opbygge tillid til det juridiske system og til kompetente myndigheders vilje til effektivt at efterforske, forfølge og straffe hadforbrydelser og hadtale;

(b) Indføre foranstaltninger til at sikre, at alle racistisk motiverede forbrydelser, herunder forbrydelser med både racistiske og andre motiver, effektivt undersøges og forfølges. Staten må også udmønte denne del gennem foranstaltninger, samt undersøge om der kan være huller vedrørende efterforskning, strafforfølgelse og tiltalerejsning, samt i, hvordan domstolene anvender straffelovens paragraffer på hadforbrydelser;

(c) Etablere et omfattende dataindsamlingssystem hvor racistiske hadforbrydelser og hændelser med hadtale registreres separat med fuldt specificerede data, fx krænkelssens kategori, type af hadmotiv, målgruppe, juridisk opfølgning og resultat. Her bør anbefalingerne i "General Recommendation.35" om bekæmpelse af hadtale inddrages.

(d) Fortsætte dialogerne med Rigspolitiet og med de samfund, der er mest påvirket af hadforbrydelser og hadtale, samt tage konkrete og regelmæssige initiativer, der opbygger tilliden til myndighederne.

(e) Virkeliggøre forordningerne i Konventionens art. 4. Herunder et direkte forbud mod foreninger og propagandaaktiviteter, der fremmer og opildner til vold og racediskrimination, og gennem at styrke art. 4's bestræbelser på at tilvejebringe tydelige evidensbaserede data og svare med modfortællinger som reaktion på propaganda og fake news vedrørende politiske emner i den offentlige debat.

Racistisk profilering

20. Komiteen noterer sig, at sandsynligheden for, at en arrestation ikke fører til domfældelse, og at sigtelsen for at have begået en forbrydelse bagefter droppes, er større for en person med etnisk minoritetsbaggrund, sammenlignet med en person med etnisk dansk oprindelse, hvilket skyldes, at politiet er mere tilbøjeligt til at mistænke personer med etnisk minoritetsbaggrund for - at begå forbrydelser. Komiteen er ligeledes bekymret over manglen på et tydeligt forbud mod racistisk profilering og manglen på retningslinjer som politiet og andre lovhåndhævende organer kan operere efter med henblik på at forebygge og bekæmpe racistisk profilering. Komiteen er også bekymret over den lave andel af politibetjente med ikke-dansk etnisk baggrund, idet disse kun udgør ca. 2,3 pct. af politistyrken (art. 4).

21. Komiteen anbefaler den danske stat, at

(a) Sikre, at racistisk profilering er klart defineret og forbudt i lovgivningen. Og sikre at politiet har klare operationelle retningslinjer, der kan anvendes i politiarbejdet ved ransagninger, identitetscheck, og som skal forhindre racistisk profilering.

(b) Etablere en mekanisme, der systematisk kan registrere en anholdt persons etniske oprindelse for derved at kunne få statistiske data med hensyn til etnisk profilering, samtidig må det sikres at ingen databeskyttelsesforordninger overtrædes;

(c) Overvåge antallet af klager over *etnisk profilering* mod politiet og andre dele af ordensmagten, styrelser, og effektivt følge op på disse klager;

(d) Intensivere bestræbelserne på at inkludere personer med ikke-dansk etnisk baggrund i frontpersonellet som politibetjente for derved at forøge synligheden og bidrage til, at reducere potentielt ubevidste racistiske profilerings praksisser.

Diskrimination på arbejdsmarkedet

22. Mens Komiteen noterer sig, at den danske stat tager initiativer til at integrere indvandrere og personer med minoritetsbaggrund på arbejdsmarkedet, så beklager Komiteen manglen på information om, hvilke metoder der tages i brug for at øge integrationen på arbejdsmarkedet for andre minoriteter, herunder romaer. Komiteen beklager ligeledes manglen på officielle statistikker om retssager, der handler om diskrimination ved beskæftigelse, da antallet kan sige noget om mulig diskrimination på arbejdsmarkedet (art. 5).

23. Komiteen gentager anbefalingerne fra dets tidligere konkluderende observationer (CERD/C/DNK/CO/20-21, para.15), at den danske stat udvider og forstærker sine initiativer for at forbedre integrationen af ikke-danske statsborgere og personer, der tilhører minoriteter, herunder romaer på arbejdsmarkedet, samt at håndtere den strukturelle diskrimination, som de måtte møde på arbejdsmarkedet. Komiteen anbefaler ligeledes, at den danske stat indsamler data om retssager, der omhandler diskrimination på arbejdsmarkedet for at få et klart billede af situationen.

Tolkning på sundhedsområdet

24. Komiteen noterer, at den danske stat har gennemført en certificering af tolke for at sikre og styrke kvaliteten af tolkningen i sundhedsvæsenet; det giver virksomheder mulighed for at søge om autorisation som certificerede institutioner. Komiteen er imidlertid bekymret over rapporter om, at adgangen til kvalificeret tolkning i de sprog, som flygtningene og migranter taler, er begrænset i sundhedsvæsenet, og dermed risikerer at bringe de pågældendes rettigheder i fare (art.5).

25. Komiteen anbefaler, at den danske stat tager initiativ til at sikre, at den nye tolke-certificeringsordning gennemføres på en måde, så den effektivt øger og sikrer kvaliteten af den ydede tolkeservice indenfor sundhedsvæsenet for personer, der har brug for tolkning. Især anbefales det, at den danske stat tilvejebringer adgang for kvalificerede og veluddannede tolke i de sprog, der hyppigst bruges af flygtninge og migranter, samt sikrer evalueringen deraf.

Situationen for COVID-19-pandemien

26. Komiteen er bekymret over, at personer fra de etniske minoritetssamfund har været mere sårbare og uforholdsmæssigt ramt af Covis-19 pandemien, både når det gælder infektioner og hvor alvorligt infektionen har påvirket deres sundhed efter. Det er ligeledes bekymrende, at til trods for myndighedernes bestræbelser, så har testning og vaccinationsraten været lavere i de etniske minoritetsgrupper (art. 5).

27. Komiteen anbefaler, at den danske stat yderligere styrker målrettede tiltag for at beskytte etniske minoriteter mod COVID-19 og dens følger, især ved at øge test- og vaccinationsraten blandt personer fra de etniske minoritetssamfund, samt tage initiativer, der kan opbygge tillid i de etniske minoritetssamfund når det gælder sundhedsforanstaltninger, der mindsker pandemien. Ved sådanne tiltag bør et bredt felt af repræsentanter for minoriteterne inkluderes for at opbygge tillid mellem sundhedsvæsenet og de etniske samfund.

Romaernes situation

28. Mens Komiteen noterer, at den danske stats opfattelse er, at velfærdssystemets ydelser tilgår romaerne på lige fod med andre personer, der bor i landet, så bekymrer det Komiteen, at manglen på statistikker, der oplyser om etnicitet, ikke tillader Komiteen at vurdere i hvilket omfang romaerne får dækket deres økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder gennem statens velfærdssystemer. Komiteen anerkender, at den lovgivning, der kriminaliserer personer der sover sammen i en "lejr", der forstyrrer den offentlige orden, ikke referer til nationalitet eller etnicitet. Men samtidig noterer Komiteen, at 453 ud af de 459 personer, der blev anklaget for ophold i de "ulovlige lejre", var udenlandske statsborgere (art.2 og 5).

29. Komiteen anbefaler, at den danske stat tager initiativ til at evaluere, i hvilket omfang romaerne nyder økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder på lige fod med resten af befolkningen. Komiteen vil ligeledes anbefale, at den danske stat udarbejder en mulig roma-specifik strategi, der er baseret på vurderinger i tæt samarbejde med medlemmer af romasamfundet. Komiteen anbefaler desuden, at den danske stat tager initiativ til foranstaltninger til at sikre, at forordninger, der kriminaliserer oprettelsen af og ophold i "lejre", ikke anvendes eller gennemtvinges på en diskriminerende måde.

Diskrimination af personer af afrikansk herkomst

30. Komiteen hilser de nuværende og planlagte aktiviteter, der skærper agtpågivenheden omkring slavehandel og den danske kolonihistorie velkommen, det gælder også at regeringen vil have et udkast til en rapport klar i 2022 om mulige initiativer, der kan styrke kendskabet til den danske kolonihistorie. Komiteen finder det dog bekymrende, at en oversigt fra EU's agentur for Grundlæggende rettigheder fra 2019 viste, at hovedparten af personer af afrikansk oprindelse, der indgår i undersøgelsen, har følt sig diskrimineret i de seneste fem år forud for undersøgelsen. Komiteen er desuden bekymret over manglen på information fra statens side, om graden af diskrimination og social eksklusion overfor personer af afrikansk herkomst (art 2 og 5)

31. Komiteen anbefaler, at den danske stat sikrer en uafhængig undersøgelse af situationen for og diskriminationen af personer med afrikansk oprindelse, i dialog og i samarbejde med det pågældende minoritetssamfund, og at der udarbejdes en strategi- og handlingsplan, der kan håndtere diskriminationen af personer af afrikansk afstamning. Komiteen anbefaler desuden, at den danske stat styrker bestræbelserne for at udbrede kendskabet til den danske kolonihistorie, og anbefaler yderligere, at den danske stat opdaterer og styrker udbredelsen af kendskabet til den danske kolonihistorie, og om konkrete handlinger i perioden.

Flygtninge og asylansøgere

32. Komiteen er bekymret over at dansk lov tillader, at politiet konfiskerer værdifulde ejendele fra asylansøgere, da dette kan have en negativ indvirkning på deres relation til det danske samfund, og på længere sigt udsigterne for deres integration. Komiteen er ligeledes bekymret fordi den danske stat omstøder eller nægter forlængelse af opholdstilladelse for personer fra Damascus og Rif Damascus, som så ikke længere har midlertidig beskyttelsesstatus; det sker på trods af de rapporterede risici de vil stå overfor, hvis de tilbagesendes til de nævnte områder, hvilket er en krænkelse af princippet om non- refoulement.¹

Komiteen er desuden bekymret over den nylige tilføjelse til den danske fremmedlov (L 226). Den udgør den juridiske ramme for at overføre asylansøgningsprocessen og efterfølgende beskyttelse til et tredjeland udenfor EU. Komiteen er ligeledes bekymret for dens mulige ødelæggende effekt på en effektiv beskyttelse af flygtninge (art. 2 og 5)

33. Komiteen anbefaler den danske stat, at

(a) Genoverveje den lov, der tillader politiet at konfiskere asylansøgernes værdifulde ejendele, hvilket kan føre til et "overdrevent" indgreb i individets ret til ejendom;

(b) Genoverveje vurderingen af Damascus og Rif Damascus som sikre områder, man kan tilbagesende personer til. Det angår personer, hvis midlertidige beskyttelsesstatus er blevet inddraget, eller hvis ansøgning om forlængelse af midlertidige beskyttelsesstatus er blevet nægtet;

(c) Være opmærksom på dets forpligtigelser i henhold til international lov vedrørende beskyttelsen af asylansøgere, og Komiteen anmoder den danske stat om i sin næste

¹ (Red. grundlæggende princip i folkeretten, der forbyder et land, at tilbagesende udenlandske statsborgere til et land, hvor de ville have en høj risiko for forfølgelse eller for tortur, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller død).

periodiske rapport at inkludere specifik information om den videre udvikling af loven (L 226).

Statsborgerskab

34. Komiteen er bekymret over, at de tiltagende restriktive bestemmelser, der er indført for at kunne opnå et dansk statsborgerskab, har ført til en nedgang i antallet af børn og unge, der er født og opvokset i Danmark, der kan opnå dansk statsborgerskab. Det bekymrer Komiteen, at dette vil skabe barrierer for deres fulde tilhørsforhold til og identifikation med det danske samfund. Komiteen er ligeledes bekymret over, at mennesker udelukkes fra at opnå statsborgerskab, såfremt de har en ubetalt gæld i form af bøder, der overstiger 3.000 kr. Dette forekommer at være overdrevent restriktivt, u-proportionelt og vil stille personer under uddannelse i en ufordelagtig situation. Endelig er det bekymrende, at der til loven er tilføjet, at et barn, der er født af danske forældre, der ulovligt er rejst ind i eller har opholdt sig i en "konfliktzone", kan afskæres fra at opnå dansk statsborgerskab fra fødslen af. (art 5).

35. Komiteen anbefaler, at den danske stat evaluerer proportionaliteten i statsborgerskabsreglerne, der forhindrer personer, der er født og opvokset i Danmark i at opnå dansk statsborgerskab, samt vurderer lovens virkning - især på unge mennesker. Det anbefales ligeledes, at den danske stat sikrer, at bødestrafte på undervisningsrelateret gæld ikke resulterer i overdrevne barrierer for at kunne opnå statsborgerskab. Komiteen anbefaler yderligere, at den danske stat genovervejer enhver lov- der kan føre til en de facto forhindring af statsborgerskabet ved fødsel - for børn, hvis forældre ulovligt er rejst ind i eller har opholdt sig i en "konfliktzone", da dette kan føre til, at der etableres yderligere barrierer for disse børns integration i det danske samfund.

Redskaber

36. Komiteen noterer sig, at Ligebehandlingsnævnet har undersøgt 116 sager fra 2019-2020 af hvilke kun 18 fik støtte. Komiteen er derfor bekymret over, at ofrene for racediskrimination ikke har tilstrækkelig viden om eller vilje til at indbringe sager for nævnet. Desuden noterer Komiteen, at den danske stat på forskellig vis skal forbedre adgangen til kvalificerede og veluddannede tolke i de sprog, der hyppigst tales af flygtninge og migranter, og Komiteen er bekymret over, at adgangen til en sådan kvalitativ tolkning ikke løbende sikres (art 6).

37. Komiteen anbefaler, at den danske stat forøger bestræbelserne på at skærpe opmærksomheden omkring muligheden for at klage til Ligebehandlingsnævnet og herved når ud til de potentielle ofre for racediskrimination. Komiteen anbefaler tillige, at den danske stat fremskynder bestræbelserne på at sikre adgang til kvalificerede og veluddannede tolke indenfor de sprog, der hyppigst anvendes af flygtninge og migranter.

D. Andre anbefalinger

Ratifikation af andre traktater

38. Det må erindres, at menneskerettighederne er udelelige, og Komiteen opfordrer derfor den danske regering om at overveje ratificeringen af de internationale menneskerettigheds-traktater, der endnu ikke er blevet ratificeret. Det gælder især traktater, der indeholder forordninger, som kan have direkte relevans til samfund, der er eller har været udsat for racediskrimination, herunder den Internationale konvention til beskyttelse af migrant-arbejders rettigheder og medlemmer af deres familier.

Opfølgning af Durban-deklarationen og Handlingsprogrammet

39. I lyset af deklarationens generelle anbefaling nr. 33 (2009) om opfølgning af Durban Revisionskonferencen, anbefaler Komiteen, at når konventionen skal gennemføres i den nationale lovgivning, da skal den danske stat realisere Durban-deklarationen og handlingsprogrammet, som vedtaget i september 2001 af Verdenskonferencen mod racisme, racediskrimination, fremmedhad og relateret intolerance, og desuden tage slutdokumenterne fra Geneve 2009 i betragtning. Komiteen anmoder derfor den danske stat om at inkludere dem i sin næste periodiske rapport med specifikke informationer om handlingsplaner samt andre forholdsregler, der tages for at gennemføre Durban-deklarationen og handlingsplanerne på nationalt niveau.

Internationalt Årti for Personer af Afrikansk Oprindelse

40. I lyset af FN's Generalforsamlings resolution 68/237 hvor forsamlingen erklærer årene 2015-2024 for det Internationale Årti for Personer af Afrikansk Oprindelse, og generalforsamlings resolution 69/16 om programaktiviteter til gennemførelsen af Årtiet, anbefaler Komiteen, at den danske stat forbereder og gennemfører et passende program af foranstaltninger og politikker, og at det sker i samarbejde med organisationer og mennesker af afrikansk oprindelse. Komiteen anmoder derfor om, at den danske stat i sin næste rapport inkluderer præcise informationer om de konkrete foranstaltninger, der er vedtaget indenfor rammerne af Årtiet og tager "General Recommendation.34" (2011) om racediskrimination mod personer af afrikansk herkomst i betragtning.

Konsultationer med civilsamfundet

41. Komiteen anbefaler, at den danske stat i forbindelse med forberedelsen til den næste periodiske rapport og som opfølgning til de nuværende konkluderede observationer, fortsætter med at konsultere og øge dialogen med de civilsamfundsorganisationer, der arbejder med menneskerettigheder, og især de, der arbejder med at bekæmpe racediskrimination.

Udbredelse af informationer

42. Komiteen anbefaler, at den danske stats rapporter gøres tilgængelige for offentligheden når de udsendes, og at Komiteens konkluderende observationer med hensyn til disse rapporter ligeledes skal være tilgængelige for de statslige styrelser og organer, der beskæftiger sig med gennemførelsen af Konventionen, samt kommunerne. Rapporterne skal desuden offentliggøres på Udenrigsministeriets hjemmeside, på dansk og på de sprog, der officielt anvendes og andre ofte anvendte sprog, hvis det er rimeligt.

Opfølgning på de nuværende konkluderende observationer

43. I overensstemmelse med Konventionens art. 9 (1) og regel nr. 65 i dens procedurer anmoder Komiteen den danske stat om, indenfor et år fra vedtagelsen af de nuværende konkluderende observationer, at tilvejebringe informationer om gennemførelsen af de anbefalinger, der findes i paragrafferne 19 (b) (hadforbrydelser og hadtale), 27 (COVID-19-situationen), og 31 (diskrimination af personer af afrikansk oprindelse).

Paragraffer af særlig vigtighed

44. Komiteen henleder den danske stats opmærksomhed på den særlige vigtighed af anbefalingerne i § 11 (brug af begreberne "vestlig" og "ikke-vestlig"), 13 (c) (parallel-samfundsplanerne), 19 (c) (hadforbrydelser og hadtale) og 21 (a) (racistisk profilering), og anmoder den danske stat om at tilvejebringe detaljeret information om de konkrete initiativer, der tages for at gennemføre disse anbefalinger i den næste periodiske rapport.

Forberedelse af den næste periodiske rapport

45. Komiteen anbefaler, at den danske stat udsender de næste kombinerede 25. til 28. periodiske rapporter som et enkelt dokument inden 8. januar 2027, og tager retningslinjerne for rapportering i betragtning, som vedtaget af Komiteen på dens 71. session (CERD/C/2007/1), og at den danske stat tager fat på alle de punkter, der nævnes i de nuværende konkluderende observationer. I lyset af Generalforsamlingens resolution 68/268, opfordrer Komiteen den danske stat om at iagttage grænsen for 21.200 ord i de periodiske rapporter.